

a un succés de transcendència secular i inevitable, a la figuració d'una era econòmicament nova.

La guerra que acaba de terminar pot compararse per la transcendència sobre el valor del diner amb el descobriment d'Amèrica a finals del segle XV. Llavors es descobriren grans mines d'or i ara s'han descobert les grans mines de per moneda.

Com allavors ocorregué, serà efecte renyit amb la marxa olutiva del món el que els seus retornin als motlles antics.

El progrés tècnic de les indústries, posarà alguna millora tipus dels costos de producció, més no deu perdre's de vista que tals preus de cost estan determinats principalment bretot en les produccions més naturals i elementals pel genèr nivell mitjà de vida de les classes més humils de la societat.

I l'el pagés, l'obrer i el petit propietari del camp, han variat molt de costums en aquests últims anys.

No solament gasten més i necessiten major retribució que abans perquè les coses hagin pujat de preu, sinó que ademés consumeixen moltes coses de que abans es privaven. En el vestir, en el calçar, en la llucació dels fills i fins en les versions han pujat un o varis passos de l'escala social.

Sobre aquesta base han de actuar els Governos, però sobre tot han d'actuar les diferents forces socials.

Sobre les declaracions de Millerand.

Paris, 26.—Referint-se a les declaracions de M. Millerand, diu «Le Petit Journal»:

«Sabem el que ha dit M. Millerand, però el que no podia dir, el que és un secret, és que la decisió adoptada pel Consell Supren vers els Soviets no era l'única solució que havia estat presentada.

També existia la proposició que havia estat presentada per Livitnoff que fou remesa al representant anglès O'Gradin i portada per aquest últim a Londres.»

«L'Echo de Paris» diu:

«Quina serà la conseqüència d'una nova política que acaba d'afiançar-se oficialment?»

El Govern de Moscou sofrirà la transformació thermidoriana. Sense discutir, per ara, les raons d'aquesta esperança, cal fer notar els primers efectes que van a sobreviure inevitablement.

Aquests seran l'escampament de les idees revolucionàries de Rússia per l'Europa i la invasió d'Europa per un exercit d'enginyers i homes de negocis.»

Jos joves amics desitgen pensió completa en casa particular. Dirigir-se a la redacció d'aquest Diari.

El Redemptor

A mon caríssim amic i mestre Joaquim Pecanins

La mare seia vora de la porta
i jo jugava vora de la mare
i ella digué davant la posta encesa
quan tot l'entorn era brunyit de porpra:
Quin cel més roig! color de sang vessada!
Guaita, mon fill, així és senyal de guerres
i patiments. I jo guaiti en l'amplaria
del cel quiet un dia que es fonia.
Color de sang! Així és senyal de guerres!
I ella parlava tota compadint-se,
d'aquesta malvestat damunt dels homes
i jo ja veia les espases nues
que s'allargaven com un desig monstre
amb la llampant fretura d'ésser roges.
I vaig mirar: Llavors res no hi veia
i ara hi obir la percepció dels pobles:
germans crudels qui es baten uns amb altres
i de la sang apar que se ubriaguin.

Oh! Mes enllà d'aquest confí de serres
una boira de Dolor s'aixampla
i un vent funest empeny uns nuvols rojos
com grans vaixells qui menen a la gesta;
i he vist la pira roja enarborar-se
amb la poixança d'ésser destructora.
Com el Dolor fa grans i forts els homes!
Fill del Dolor, he vist una figura
vivent només per alluitar impàvida
contra les gestes i tol·lent follies.
Predica amors i compassiu esguarda
com s'enrogeix la cara de la terra
de tanta sang que apar li fa vergonyal

Un jorn, cançat de seguir llargues vies,
se asenta un poc desota d'unes penyes
i els degotalls de l'aigua li ressonen
com els seus jorns a dintre de la pensa.
L'aigua traspua per la roca tosca
i antes no cau fa brillants penjorelles
com arrecades d'una verge pulcra.
Meditabond l'heroi s'hi extasia;
i com la gota d'aigua li traspua
per dintre el front la gota d'una idea.

Oh! aquesta idea que predica sempre!
Aquesta idea de salvar els pobles;
de que els germans es deixin de malmetre's;
de que les mares ja més no contemplin
pendre-els-hi els fills veient esgarriades
com els reventen contra de les roques!
Oh! aquesta idea tan espaventable
antes no cau fa brillants penjorelles!
I sent en l'ànim una vigoria
i ell repren inconscientment la ruta.....

Mare! Una posta encesa li sonreia
com aquell jorn a vora de la porta.
Veia una ratlla immensa de montanyes
i una rojor sangnant hi era difosa.
Mes, l'heroi vegé un crudel espectre
que el deturà de tanta esgarriança:
Vegé enllà d'aquell confí de serres
un Crist morent qui era el seu únic símbol.

Salvador Perarnau.

L'art català a l'estranger

El president de la Junta de l'Exposició d'Art de Barcelona ha rebut un telegrama dels delegats de la dita Junta que es troben a París, senyors Canals i Ainaud, comunicant, que han recabat la conformitat de la Junta organitzadora de l'Exposició de Tardor de la capital francesa, perquè puguin exposar allí, aquest mateix any, un grup d'artistes catalans dels que figuren en la pròxima Exposició de Primavera i les obres dels quals siguin dignes de representar el moviment artístic de Catalunya a l'estranger.

La dita notícia ha causat gran sensació i alegria entre els artistes, així com en la Junta de l'Exposició, puig respon a la realització d'un pla per a l'èxit de les nostres manifestacions artístiques.

El nom de Déu en el tractat de Pau

En els Estats Units, país que ningú titllarà de reaccionari, s'ha produït una viva protesta per la omisió de que ha sigut objecte el sant i venerable nom de Déu en el Tractat de Pau que acaba d'ésser firmat a París. És aquest el primer tractat de pau en què hi ha tal enormitat. Pera protestar d'aquesta omisió, els senadors ianquis Sherman i Thomas han proposat al Senat de Washington, que, al ratificar el Tractat, presenti una esmena sollicitant la inclusió del nom de Déu en el Tractat de Pau. La moció de dits senyors és de creure serà apoiada segurament per una important majoria d'aquell judici Senat ianki. Quina il·lició tan bella donada per la Gran República als polítics europeus, que creuen possible constituir una societat mundial excluint d'ella fins el nom de Déu!

Comentaris al discurs d'En Cambó.

Comentant el discurs que abans d'ahir pronuncià el senyor Cambó en el debat sobre l'augment de tarifes ferroviàries, «El Debate» diu ço que segueix:

«Así el señor Cambó ayer tarde estimaba el problema ferroviario y hacía resaltar nuestra penuria de transportes.

La producción se ha duplicado en un período de veinte años; las líneas ferreas, en el mismo espacio de tiempo, apenas han experimentado un aumento del cuatro por ciento.

Faltan vagones, faltan locomotoras, faltan redes que complementen las ya tendidas.

La obra ferroviaria no termina cuando el primer tren se ha puesto en marcha. El ferrocarril, como un hombre, como un ser, vive, consume siempre, y es preciso atender a sus necesidades diarias.

Cuanto nos cuesta, y tiene que costarnos, el sentido arcaico que solo vió en los caminos de hierro un negocio particular o una línea adaptable a los intereses privados y do-

ciles a las presiones políticas!

«En labios del señor Cambó adquieren toda su formidable fecundidad estos nervios de acero que aprisionan la tierra, cauce por donde circula el carbon extraído de los senos ávaros del subsuelo, los productos manufacturados de Cataluña, las espigas de oro que florecieron en las llanuras castellanas.»

«El Figaro» s'expressa així:

«Después de oírle confesamos que nos ha convencido plenamente.

Nosotros, ignorando el problema, aseguramos que el señor Cambó ha hablado con claridad meridiana y que tendrá o no razón, pero sabe, y otros no, que los ferrocarriles de España se desenvuelven tarde y mal; los americanos, en unos meses, vertieron sobre Francia millones de vía férrea, mientras nosotros nos preocupamos y hacemos crisis ministeriales para subir el precio de las tarifas y logramos que la industria ferroviaria, en vez de ser un negocio para el Estado, sea una explotación inícuca del pueblo.»

La vaga dels carrilaires francesos. És considerada com una manifestació revolucionària.

Paris, 26.—El Comité Central del Sindicat de les línies de l'Estat, segons afirma «Le Petit Journal», ajustarà la seva actitud a la que adopti en cada moment la Federació nacional, de la qual aquell depèn.

Paris, 26.—De les informacions obtingudes per «Le Petit Journal» entre alguns caracteritzats sindicalistes militants, resulta que és totalment fals el rumor que la unió dels sindicats de la línia d'Orleans, hagi decidit la vaga.

El periòdic «L'Echo de Paris» recull de les esferes governamentals la impressió que tots els ministres que formen el Gabinet, els quals estan d'acord perfecte amb el de transports, consideren la vaga actual com una manifestació revolucionària.

S'assegura que ha estat ordenada la detenció de molts caracteritzats agitadors, havent-se, demés, adoptat mesures de gran rigor.

Un discurs de Lloyd George

Després de la lectura del discurs de la corona a la Cambra dels Comuns, Mr. Lloyd George pronuncià un llarg parlament en el qual ha passat revista als grans problemes interiors i exteriors que afecten la Gran Bretanya. El discurs de Mr. Lloyd és poc coherent, poc decidit, com si el primer ministre anglès no estigués prou segur del terreny que trepitja.

Parlant de la qüestió d'Irlanda, feu servir una vegada més el plet de l'Ulster com excusa per negar-se o reconèixer el dret dels irlandesos a disposar de llur sort. Adreçant-se al treballista Mr. Adamsón, qui l'havia interpellat, interrogà: «Vol, Mr. Adamsón, que els habitants de la província d'Ulster siguin obligats a sotmetre's a un Parlament que dirigeix els afers d'Irlanda entera?» L'argument és feble, i pot ésser fàcilment

desfet, però bé que desfer l'argument teòric no és desfer la força de la realitat. Teòricament, en bona doctrina democràtica i nacionalista, la minoria dels orangistes ulsterians ha de sotmetre's a la majoria. Pràcticament l'actitud de l'Ulster és un obstacle fortíssim per al triomf de l'ideal irlandès.

Tot i això, hom no pot invocar el plet d'Ulster com a una raó per mantenir l'actual situació d'Irlanda. El Govern anglès es trova entre dues pressions violentes. Però està en el deure de reconèixer que són els irlandesos i no pas els ulsterians els que tenen raó.

Si per atorgar la llibertat a un poble calgués la unanimitat de tots els seus ciutadans, mai no arribaria aquest atorgament. Mr. Lloyd George troba que és injust el sotmetre la província d'Ulster a un Parlament general irlandès. Però és el cas que ara tota Irlanda es troba sotmesa, contra la seva voluntat al Parlament anglès.

En altres indrets d'Europa s'han plantejat problemes anàlegs, com el de les comarques de Txecoslovàquia, habitades per una majoria d'alemanys. Considerant la nació com a unitat, aquestes comarques han estat incloses dins la República txecoslovaca. I han estat els aliats, entre ells Anglaterra, els que han imposat aquesta solució. En el cas de l'Ulster, els orangistes encara tenen lliens raó que els alemanys de Txecoslovàquia.

La veritat és que el plet ulsterà ve com l'anell al dit als polítics anglesos per a no confessar que el poder que la Gran Bretanya exerceix sobre Irlanda no té altre fonament que la força i la coacció.

MADRID

La setmana parlamentària

Madrid, 26.

Han donat llur aquiescència, perquè se suprimeixi la setmana parlamentària, totes les minories, llevat la republicano-socialista i la regionalista.